

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 29. syyskuuta 2022
(OR. en)

12863/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0298(COD)

SOC 521
EMPL 367
SAN 539
IA 146
CODEC 1391

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	29. syyskuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 489 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistumiseen työssä, annetun direktiivin 2009/148/EY muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 489 final.

Liite: COM(2022) 489 final

Bryssel 28.9.2022
COM(2022) 489 final

2022/0298 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

**työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistumiseen työssä,
annetun direktiivin 2009/148/EY muuttamisesta**

{SEC(2022) 342 final} - {SWD(2022) 310 final} - {SWD(2022) 311 final} -
{SWD(2022) 312 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Yksi Euroopan unionin (EU) tavoitteista on edistää hyvinvointia ja kestävästä kehitystä, jonka perustana on täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä tavoitteleva erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous¹. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 31 artiklaan on kirjattu jokaisen työntekijän oikeus terveellisiin, turvallisiin ja ihmisarvoisiin työoloihin. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin² kymmenennessä periaatteessa todetaan, että työntekijöillä on oikeus korkeatasoiseen työterveyteen ja -turvallisuuteen.

Puheenjohtaja von der Leyen sitoutui poliittisissa suuntaviivoissaan esittämään syöväntorjuntaa koskevan eurooppalaisen suunnitelman, jolla tuetaan jäsenvaltioita syövän torjunnan ja hoidon parantamiseksi³. Tällä ehdotuksella täytetään EU:n syöväntorjuntasuunnitelmassa⁴, Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevassa toimintasuunnitelmassa ja kaudelle 2021–2027 laaditussa työterveyttä ja -turvallisuutta koskevassa EU:n strategiakehyksessä⁵ tehdyt sitoumukset vähentää entisestään työntekijöiden altistumista asbestille, joka on erittäin vaarallinen syöpää aiheuttava aine. Tämä ehdotus, joka nostettiin yhdeksi [Euroopan tulevaisuuskonferenssin](#) aiheen 3 (Vahvempi talous, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työllisyys) ensisijaisista toimista, on yksi komission vuoden 2022 työohjelman⁶ keskeisistä tuloksista.

Työntekijöiden suojeleminen asbestille altistumiselta on yksi ensisijaisista tavoitteista myös Euroopan parlamentille. Lokakuussa 2021 antamassaan päätöslauselmassa⁷ Euroopan parlamentti esitti kattavaa lähestymistapaa vanhoista asbestiasennuksista johtuvien ongelmien ratkaisemiseen. Vastauksena tähän komissio antoi tiedonannon *Tavoitteena päästä asbestista kokonaan eroon: eurooppalainen lähestymistapa asbestista aiheutuvien terveystarkkailun riskeihin*⁸. Tiedonannossa käsitellään asbestista aiheutuvia kansanterveydellisiä riskejä kokonaisvaltaisesti ja esitetään EU:n tason toimenpiteitä, joilla asbestin aiheuttamia ongelmia voitaisiin torjua sen käytön kaikissa vaiheissa.

Työperäinen syöpä on työperäisten kuolemantapausten yleisin syy EU:ssa⁹. Sen tärkein aiheuttaja on altistuminen asbestin kaltaisille syöpää aiheuttaville aineille. Jopa 78 prosenttia jäsenvaltioissa havaituista työperäisistä syövästä liittyy asbestiin¹⁰. Ilmasta hengitysteihin joutuneet asbestikuidut saattavat aiheuttaa esimerkiksi mesoteliooman¹¹ tai keuhkosityövän.

¹ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artikla.

² <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/fi>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_fi.pdf

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2021:44:FIN>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0323#PP1Contents>

⁶ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9fb5131e-30e9-11ec-bd8e-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

⁷ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0427_FI.html

⁸ [ristiviittaus lisätään, kun tiedonanto on hyväksytty]

⁹ Työperäisten syöpien osuus kaikista työperäisistä kuolemantapauksista EU:ssa on 52 prosenttia, mikä tekee niistä merkittävimmän työperäisten kuolemantapausten aiheuttajan. Seuraavina ovat verenkierroelinten sairaudet (osuus 24 prosenttia), tapaturmat (2 prosenttia) ja kaikki muut syyt (22 prosenttia) (vuoden 2017 tiedot, joissa on mukana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta (<https://visualisation.osha.europa.eu/osh-costs#!/>)).

¹⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics>

¹¹ Mesoteliooma on syöpätyyppi, joka kehittyy useita sisäelimiä peittävästä ohuesta kudoksetuksesta eli mesoteelisolukosta.

Altistumisen ja ensimmäisten taudin oireiden välillä on keskimäärin 30 vuoden viive. Syövät voivat siis kehittyä vuosikymmeniä työperäisen altistuksen jälkeen, esimerkiksi työntekijän jäätyä eläkkeelle. Tämä vaikeuttaa aiemmin tapahtuneen altistuksen jäljittämistä ja syy-seuraussuhteen muodostamista työperäisen altistumisen ja syövän välille. Asbestiperäisistä ammattitaudeista kärsivien henkilöiden määrää saatetaan tämän vuoksi aliarvioida.

Asbestin käytön asteittainen kieltäminen EU:ssa alkoi vuonna 1988, kun krokidoliitti, jota kutsutaan myös siniseksi asbestiksi, kiellettiin¹². Tämän jälkeen kieltoa laajennettiin koskemaan muita asbestipitoisia materiaaleja. Asbesti on ollut EU:ssa kiellettyä kaikissa muodoissaan vuodesta 2005 saakka¹³.

Ensimmäiset EU:n toimet, joilla on tarkoitus suojella työntekijöitä asbestialtistuksesta työpaikalla johtuvista erityisiltä vaaroilta, toteutettiin jo vuonna 1983, kun neuvoston direktiivi 83/477/ETY¹⁴ hyväksyttiin. Direktiiviä on muutettu useita kertoja huomattavilta osin aina sen viimeisimpään kodifioituun versioon eli direktiiviin 2009/148/EY (asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi¹⁵). Koska asbesti on syöpää aiheuttava aine, sovelletaan myös työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille, perimän muutoksia aiheuttaville aineille tai lisääntymiselle vaarallisille aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta annetun direktiivin 2004/37/EY¹⁶ (karsinogeeniä, mutageeniä ja lisääntymiselle vaarallisia aineita koskeva direktiivi) säännöksiä aina, kun ne ovat työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden kannalta suotuisampia. Tämä koskee myös altistuksen minimoinnin vaatimusta, koska vielä ei ole kyetty määrittämään altistuskynnystä, jota vähäisempi asbestialtistus ei aiheuta syöpävaaraa. Sen vuoksi karsinogeeniä, mutageeniä ja lisääntymiselle vaarallisia aineita koskevan direktiivin mukaisesti työnantajien olisi varmistettava, että työntekijöiden asbestialtistukseen työpaikalla liittyvä riski saadaan mahdollisimman pieneksi ja joka tapauksessa niin alhaiselle tasolle kuin teknisesti mahdollista.

Asbestialtistuksesta työssä annetulla direktiivillä suojellaan työntekijöitä heidän terveyteensä kohdistuvilta vaaroilta, jotka aiheutuvat tai voivat aiheutua asbestille altistumisesta työssä, myös ehkäisemällä tällaisia vaaroja. Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaan kaikissa toimissa, jossa työntekijät altistuvat tai saattavat altistua asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle, altistuminen on pidettävä mahdollisimman vähäisenä ja joka tapauksessa alle sitovan kiinteän työperäisen altistumisen raja-arvon (OEL-arvon), joka on kahdeksan tunnin aikapainotettuna keskiarvona mitattuna 0,1 kuitua/cm³. Tähän kuuluvat myös tilanteet, joissa työntekijät palaavat työpaikalle suorittuaan esimerkiksi purku-, poisto-, korjaus- tai kunnossapitotöitä, joiden yhteydessä raja-arvon ylittyminen on ilman asbestipitoisuuden rajoittamiseksi toteutetuista teknisistä

¹² Neuvoston direktiivi 83/478/ETY, annettu 19 päivänä syyskuuta 1983, tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun direktiivin 76/769/ETY muuttamisesta viidennen kerran (asbesti) (EYVL L 263, 24.9.1983, s. 33).

¹³ Asbestin markkinoille saattaminen ja käyttö kiellettiin EU:ssa 26 päivänä heinäkuuta 1999 annetulla komission direktiivillä 1999/77/EY tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden (asbesti) markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 76/769/ETY liitteen I mukauttamisesta tekniikan kehitykseen kuudennen kerran. Direktiivi kumottiin REACH-asetuksella (asetus (EY) N:o 1907/2006 ([EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1](#)); ks. [liitteessä XVII oleva 6 kohta asbestikuiduista](#)).

¹⁴ EYVL L 263, 24.9.1983, s. 25.

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/148/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä (EUVL L 330, 16.12.2009, s. 28).

¹⁶ EUVL L 158, 30.4.2004, s. 50 (1 artiklan 4 kohta).

ehkäisytoimenpiteistä huolimatta ennakoitavissa. Jos raja-arvo ylittyy, syyt on selvitettävä ja työnantajan on toteutettava asianmukaiset riskinhallintatoimenpiteet tilanteen korjaamiseksi ennen töiden aloittamista uudelleen. Direktiivissä todetaan myös, että jos OEL-arvoa ei ole mahdollista noudattaa muilla keinoin, työnantajan on annettava työntekijöille asianmukaiset hengityssuojaimet ja muut henkilönsuojaimet. Työntäjille on lisäksi määrätty tiukkoja suojelu-, suunnittelu- ja koulutusvelvoitteita.

Vaikka asbestin louhinta, valmistus ja käsittely on kielletty, ongelmalliset vanhat asbestiasennukset aiheuttavat edelleen kansanterveys- ja työterveyshaasteita eri puolilla EU:ta, sillä asbestia on edelleen monissa vanhoissa rakennuksissa, jotka todennäköisesti lähivuosina kunnostetaan tai puretaan tai joiden käyttötarkoitusta tullaan muuttamaan. Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan kuuluvan rakennusten perusparannusaallon¹⁷ tavoitteena on etenkin nopeuttaa rakennusten perusparannusten tekemistä kaikkialla EU:ssa. Asbestille altistumisen riski esiintyy pääasiassa korjaus-, kunnostus- ja purkutöiden aikana, minkä vuoksi on tärkeää vahvistaa ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, joilla rajoitetaan entisestään työntekijöiden altistumista asbestille.

On arvioitu, että asbestille altistuu 4,1–7,3 miljoonaa työntekijää.¹⁸ Altistumisriski liittyy useimmiten asbestia sisältävien materiaalien käsittelyyn ja asbestikuitujen leviämiseen rakennustöiden, kuten korjaus-, kunnostus- ja purkutöiden, aikana. Kaikista asbestille altistuneista työntekijöistä 97 prosenttia työskentelee rakennusalalla ja rakentamiseen liittyvissä ammateissa, kuten kattotöissä, vesi- ja viemäritöissä, kirvesmiestöissä tai lattiatöissä. Asbestille altistumista tapahtuu myös muilla talouden aloilla ja muissa tehtävissä, kuten jätehuollossa (jossa työskentelee kaksi prosenttia kaikista altistuneista työntekijöistä), kaivostoiminnassa ja louhinnassa, tunneleiden kaivuussa ja kunnossapidossa sekä asbestinäytteitä otettaessa ja analysoitaessa. Altistumisriski on olemassa myös silloin, kun asbestilla eristettyjä laivoja, porauslauttoja ja liikennevälineitä, kuten junia ja lentokoneita, korjataan tai puretaan.

Sen varmistamiseksi, että toimenpiteet työntekijöiden suojelemiseksi asbestille altistumiselta ovat mahdollisimman tehokkaita, asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi on pidettävä ajan tasalla sen viimeisimmän merkittävän tarkistuksen jälkeen tuotetun uuden tieteellisen tiedon mukaisesti.

Asbestialtistuksesta työssä annetussa direktiivissä tällä hetkellä oleva OEL-arvo (0,1 kuitua/cm³) vahvistettiin vuonna 2003 tuolloin käytettävissä olleen tieteellisen ja teknisen tietämyksen perusteella. Asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi sisältää vähimmäisvaatimukset, joita olisi tarkasteltava uudelleen saadun kokemuksen perusteella ja alan teknologian kehittymisen myötä. Uusimman tieteellisen ja teknologisen kehityksen ansiosta asbestille altistuvien työntekijöiden suojelua on mahdollista parantaa ja näin vähentää entisestään todennäköisyyttä sille, että työntekijät sairastuvat asbestiperäisiin sairauksiin. Neljä jäsenvaltiota¹⁹ on jo kirjannut kansalliseen lainsäädäntöönsä tiukempia OEL-arvoja.

¹⁷ Komission tiedonanto *Euroopan rakennusten perusparannusaalto – ympäristöystävällisempiä rakennuksia, lisää työpaikkoja ja parempaa elämänlaatua*, COM(2020) 662 final.

¹⁸ Ulkopuolinen tutkimus, RPA, 2021. Euroopan komissio, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto, Lassen, C., Christens, F., Vencovska, J. ym., *Study on collecting information on substances with the view to analyse health, socio-economic and environmental impacts in connection with possible amendments of Directive 98/24/EC (Chemical Agents) and Directive 2009/148/EC (Asbestos): final report for asbestos*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2767/981554>.

¹⁹ Alankomaat, Ranska, Saksa ja Tanska.

Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin ehdotetulla muutoksella tehostetaan direktiivin mukaisen OEL-arvon toimivuutta saattamalla se ajan tasalle uusimman saatavilla olevan tieteellisen tiedon perusteella. Ehdotetulle muutokselle saadaan tukea asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin viimeisimmästä perusteellisesta arvioinnista (EU:n työterveys- ja työturvallisuusdirektiivien vuonna 2017 tehty jälkiarviointi²⁰) sekä työterveys- ja työturvallisuusdirektiivien täytäntöönpanon viimeisimmästä, kautta 2013–2017 koskevasta arvioinnista. Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin viimeisimmässä perusteellisessa arvioinnissa todettiin, että direktiivi on edelleen merkityksellinen ja että tieteellisen edistyksen perusteella direktiivissä asetetun OEL-arvon alentamista olisi harkittava sen toimivuuden parantamiseksi.

Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin muuttamista koskevan ehdotuksen valmistelun tueksi komissio pyysi Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) riskinarviointikomiteaa (RAC) arvioimaan asbestia koskevan nykyisen OEL-arvon tieteellistä merkitystä. RAC:n tieteellinen lausunto²¹ hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Lausunnossa vahvistettiin, että asbestille ei ole olemassa turvallista altistustasoa, minkä vuoksi kaikki asbestille altistuminen voi lopulta johtaa sairastumiseen. Tämän vuoksi määriteltiin altistumistasojen ja niihin liittyvän riskin suhde (altistus-riskisuhde), joka ilmaisee (yhdistetyn) keuhkosyöpä- ja mesotelioomakuolleisuuden kohonneen riskin ilman kuitupitoisuuden funktiona. Myös työturvallisuuden ja työterveyden neuvoa-antava kolmikantainen komitea (ACSH) totesi yksimielisesti, että nykyistä OEL-arvoa on syytä alentaa.

Kun asbestialtistusta työpaikalla vähennetään alentamalla koko EU:ssa käytössä olevaa OEL-arvoa, voidaan tehokkaasti estää syöpiä ja kuolemantapauksia. Näin parannetaan työntekijöiden suojelua pidentämällä eurooppalaisten työntekijöiden työelämän kestoa ja parantamalla sen laatua ja tuottavuutta ja varmistamalla samanlainen suojelun vähimmäistaso kaikkialla EU:ssa. Samalla luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset yrityksille, sillä yritykset, jotka eivät ryhdy asianmukaisiin toimenpiteisiin, eivät saa kilpailuetua verrattuna toimenpiteitä toteuttaviin yrityksiin.

Jos toimiin ei ryhdytä, tehottoman ennaltaehkäisyn seurausten (eli terveysvaikutusten) ilmenemisessä esiintyvän latenssiajan vuoksi yritykset joutuvat todennäköisesti maksamaan suurempia kustannuksia tulevaisuudessa ja kärsimään tuottavuuden heikkenemisestä asiantuntemuksen menettämisen ja poissaolojen vuoksi. Jäsenvaltioiden osalta tilanne johtaisi sosiaaliturvakustannusten kasvuun (esimerkiksi nousseiden sairaanhoitokustannusten ja työkyvyttömyysetuuksien vuoksi) ja verotulojen menetykseen.

Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaisen OEL-arvon tarkistamisen myötä raja-arvoja saadaan yhtenäistettyä koko EU:ssa, minkä odotetaan lisäävän yritysten toimintaedellytysten tasapuolisuutta. Useissa jäsenvaltioissa toimiville yrityksille on muutakin hyötyä siitä, että sovellettavia raja-arvoja yhtenäistetään. Säästöä muodostuu, kun eri laitoksissa voidaan ottaa käyttöön samat ratkaisut sen sijaan, että yritykset joutuvat laatimaan laitoskohtaisia menettelytapoja täyttääkseen OEL-arvoja koskevat toisistaan poikkeavat vaatimukset.

EU:n tason toimilla luodaan oikeudenmukaisemmat työolot myös lähetetyille ja liikkuville työntekijöille sekä rajatyöntekijöille, jotka altistuvat asbestille rakennusalalla (jolla toimii huomattava määrä työmaalta toiselle ja usein myös jäsenvaltiosta toiseen siirtyviä lähetettyjä

²⁰ [SWD\(2017\) 10 final](#).

²¹ RAC, *Opinion on scientific evaluation of occupational exposure limits for Asbestos* (ECHA/RAC/A77-O-0000006981-66-01/F).

työntekijöitä) ja saadaan terveydenhuollon kustannukset jaettu oikeudenmukaisemmin jäsenvaltioiden kesken.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Aloite on Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, etenkin sen oikeutta terveelliseen, turvalliseen ja asianmukaiseen työympäristöön koskevan 10. periaatteen, sekä pilaria koskevan toimintasuunnitelman mukainen. Asbestin OEL-arvon tarkistamisella tuetaan työntekijöiden työterveyden ja -turvallisuuden korkeatasoista suojelua.

Aloitteen pohjana ovat myös kaudelle 2021–2027 laaditussa työterveyttä ja -turvallisuutta koskevassa EU:n strategiakehyksessä sekä EU:n syöväntorjuntasuunnitelmassa tehdyt komission sitoumukset, joiden mukaan asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaista asbestin OEL-arvoa olisi entisestään alennettava vuonna 2022.

Toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetulla neuvoston direktiivillä 89/391/ETY²², jäljempänä 'työsuojelun puitedirektiivi', tai karsinogeeniä, mutageenejä ja lisääntymiselle vaarallisia aineita koskevalla direktiivillä ei rajoiteta asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin tiukempien tai yksityiskohtaisempien sääntöjen soveltamista.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Vuodesta 2007 saakka voimassa olleella REACH-asetuksella²³ on vahvistettu muun muassa kaksi erillistä EU:n sääntelytapaa eli rajoitukset ja luvat.

Krokidoliittin ja sitä sisältävien tuotteiden saattaminen markkinoille ja käyttö on ollut kiellettyä vuodesta 1988. Muita asbestin muotoja sisältävien tuotteiden saattamista markkinoille on rajoitettu. Näitä säännöksiä muutettiin useita kertoja ennen kuin asbestin kaikkien muotojen sekä niitä sisältävien tai tarkoituksellisesti lisättyä asbestia sisältävien esineiden ja seosten valmistusta, markkinoille saattamista ja käyttöä koskeva lopullinen kielto²⁴ otettiin käyttöön vuonna 2005.

Asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi ja REACH-asetus ovat yhdessä merkityksellisiä työntekijöiden suojelulle asbestialtistuksen vaaroilta.

Asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi ja REACH-asetus täydentävät toisiaan oikeudellisesti. Työsuojelun puitedirektiivissä²⁵ vahvistetaan työssä ilmenevien vaarojen ehkäisemisen sekä terveyden ja turvallisuuden suojelun pääperiaatteet. Sitä sovelletaan kaikkiin toimialoihin, eikä sillä rajoiteta sellaisten nykyisten tai tulevien kansallisten tai EU:n tason sääntöjen soveltamista, joilla varmistetaan työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelun korkeampi taso. Työterveyden ja työturvallisuuden alalla on annettu useita

²² EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH). Saatavilla osoitteessa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/ALL/?uri=CELEX%3A32006R1907>.

²⁴ Komission direktiivi 1999/77/EY, annettu 26 päivänä heinäkuuta 1999, tiettyjen vaarallisten aineiden ja valmisteiden (asbesti) markkinoille saattamisen ja käytön rajoituksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 76/769/ETY liitteen I mukauttamisesta tekniikan kehitykseen kuudennen kerran; kumottu REACH-asetuksella (asetus (EY) N:o 1907/2006 (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1); ks. asbestikuituja koskeva liitteessä XVII oleva 6 kohta.

²⁵ Ks. alaviite 22.

erityisdirektiivejä työsuojelun puitedirektiivin 16 artiklan perusteella (myös asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi). REACH-asetuksessa puolestaan todetaan, että sitä sovelletaan rajoittamatta työntekijöiden suojelusta annetun lainsäädännön soveltamista. Asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi on osa tätä lainsäädäntöä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 153 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan Euroopan parlamentti ja neuvosto ”voivat antaa [SEUT-sopimuksen 153 artiklan] 1 kohdan a–i alakohdassa tarkoitetuilla aloilla direktiivein säännöksiä vähimmäisvaatimuksista, jotka pannaan täytäntöön asteittain ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion edellytykset ja kussakin jäsenvaltiossa voimassa oleva tekninen sääntely. Näissä direktiiveissä vältetään asettamasta sellaisia hallinnollisia, taloudellisia tai oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten tai keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittämistä.” SEUT-sopimuksen 153 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti EU tukee ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa aloilla, joihin kuuluu ”erityisesti työympäristön parantaminen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi”.

Asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi annettiin SEUT-sopimuksen 153 artiklan 2 kohdan b alakohdan perusteella työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden parantamiseksi. Tällä ehdotuksella pyritään parantamaan työntekijöiden terveyden suojelua SEUT-sopimuksen 153 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti vahvistamalla tarkistettu OEL-arvo sekä eräitä teknisiä mukautuksia. Sen vuoksi asianmukainen oikeusperusta komission ehdotukselle on SEUT-sopimuksen 153 artiklan 2 kohdan b alakohta.

SEUT-sopimuksen 153 artiklan 2 kohdan mukaan erityisesti työympäristön parantaminen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi on osa sosiaalipolitiikkaa, jonka osalta EU ja jäsenvaltiot jakavat toimivallan.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Koska asbestialtistuksesta johtuvat työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen kohdistuvat riskit ovat karkeasti ottaen samanlaisia koko EU:ssa, EU:lla on selkeä tehtävä tukea jäsenvaltioita näihin riskeihin puuttumisessa.

Ehdotuksen valmistelun aikana kerätyt tiedot osoittavat, että jäsenvaltiot ovat asettaneet asbestille toisistaan poikkeavia rajoja. Näin ollen työntekijöiden nauttima suoja EU:ssa vaihtelee. Kolme jäsenvaltiota (Alankomaat²⁶, Ranska²⁷ ja Tanska²⁸) on asettanut sitovan OEL-arvon, joka on EU:n OEL-arvoa alempi, minkä lisäksi yksi jäsenvaltio (Saksa²⁹) on

²⁶ Vuodesta 2017 lähtien krysotiiliityyppisten asbestikuitujen sekä amfibolisten asbestikuitujen pitoisuus ei saisi ylittää 0,002 kuitua/cm³.

²⁷ Vuodesta 2015 lähtien OEL-arvo on ollut 0,01 kuitua/cm³ transmissioelektronimikroskopialla mitattuna, jolloin lukema sisältää myös ohuet asbestikuidut.

²⁸ Vuodesta 2022 lähtien asbestin raja-arvo on ollut 0,003 kuitua/cm³ (<https://asbest-huset.dk/graensevaerdi/>).

²⁹ Sitova OEL-arvo Saksassa on tällä hetkellä 0,1 kuitua/cm³. Pakollisissa ohjeissa edellytetään kuitenkin toimia, joiden katsotaan käytännössä laskevan altistavan pitoisuuden hyväksyttävän rajan (0,01 kuitua/cm³) alapuolelle.

asettanut sitovan raja-arvon lisäksi hyväksyttävää pitoisuutta³⁰ koskevan raja-arvon, jolloin lähestymistapa on tiukempi kuin EU:n nykyistä OEL-arvon käytettäessä.

Nämä neljä jäsenvaltiota ovat jo ottaneet käyttöön EU:n lainsäädännössä vahvistettua OEL-arvoa matalammat altistumista koskevat raja-arvot ja ottaneet näin huomioon alaa koskevan tiedon ja teknologian viimeaikaisen kehityksen.

Saattamalla asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi ajan tasalle voidaan myös tehokkaasti varmistaa, että samalla myös ehkäisevät ja suojaavat toimenpiteet saatetaan ajan tasalle kaikissa jäsenvaltioissa. Näin päästään yhdenmukaisiin vähimmäisvaatimuksiin, jotka on suunniteltu takaamaan parempi terveyden ja turvallisuuden taso, ja saadaan näin minimoitua jäsenvaltioiden välillä ja EU:n sisämarkkinoilla esiintyvät erot työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelussa.

EU:ssa käytössä olevan OEL-arvon tarkistamisella siis parannetaan ja yhdenmukaistetaan työntekijöiden suojaa ja tasapuolistetaan eri puolilla EU:ta toimivien yritysten toimintaedellytyksiä.

Useissa jäsenvaltioissa toimiville yrityksille on muutakin hyötyä siitä, että sovellettavia raja-arvoja yhtenäistetään. Säästöä muodostuu, kun eri laitoksissa voidaan ottaa käyttöön samat ratkaisut sen sijaan, että yritykset joutuvat laatimaan laitoskohtaisia menettelytapoja täyttääkseen OEL-arvoja koskevat toisistaan poikkeavat vaatimukset.

Raja-arvon tarkistaminen on erittäin monimutkaista ja edellyttää korkeatasoista tieteellistä asiantuntemusta. Eräs merkittävä etu EU:n OEL-arvon tarkistamisessa on se, ettei jäsenvaltioiden enää tarvitse tehdä omia tieteellisiä analyysejaan, mistä koituu todennäköisesti merkittäviä säästöjä hallinnollisissa kuluissa. Nämä säästyneet resurssit voidaan sen sijaan kohdentaa kunkin jäsenvaltion työterveyttä ja -turvallisuutta koskevien käytäntöjen kohentamiseen.

EU:n tason toimet tämän ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi ovat välttämättömiä, koska jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa näitä tavoitteita keskus-, alue- tai paikallishallinnon tasolla ehdotettujen toimien laajuuden ja vaikutusten vuoksi. Tässä noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU-sopimuksen) 5 artiklan 3 kohtaa. Asbestialtistuksessa työssä annettua direktiiviä voidaan muuttaa vain EU:n tasolla sen jälkeen kun on järjestetty kaksivaiheinen työmarkkinaosapuolten (työnantajien ja työntekijöiden) kuuleminen SEUT-sopimuksen 154 artiklan mukaisesti.

• **Suhteellisuusperiaate**

Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin ehdotetussa muutoksessa keskitytään seuraaviin: i) asbestille määritellyn OEL-arvon tarkistaminen muuttamalla asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin 8 artiklaa käytettävissä olevan tieteellisen ja teknologisen tiedon perusteella, direktiivin johdanto-osan 3 kappaleen mukaisesti, ii) eräiden nykyisen OEL-arvon alentamiseen suoraan liittyvien näkökohtien, kuten mittaustekniikoiden, tarkastelu ja iii) teknisten selvennysten tekeminen direktiivin tekstiin.

Ehdotettavaa raja-arvoa määriteltäessä on pohdittu sosioekonomista toteutettavuutta kaikkien sidosryhmien (työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen sekä hallitusten edustajien) kanssa käytyjen perusteellisten keskustelujen jälkeen. Aloitteen tavoitteena on varmistaa tasapainoinen lähestymistapa eli estää yrityksille koituvia vakavia taloudellisia haittoja, mutta samalla tarjota riittävää suojelua työntekijöille EU:n tasolla. Aloitteen katsotaan olevan tasapainoinen

³⁰ Hyväksyttävä riski tarkoittaa hyväksyttävällä tasolla olevaa kohonnutta syöpäriskiä, jolloin tilastollisesti laskien 10 000:sta aineelle koko työuransa ajan altistuneesta henkilöstä neljä sairastuu syöpään. BAuA, *National Asbestos Profile for Germany*, 2014.

ja perusteltu, kun otetaan huomioon kertyneet ja pitkän aikavälin hyödyt, joita syntyy, kun työntekijöiden altistumisesta asbestille aiheutuvat terveysuhat vähenevät ja ihmishenkiä säästyy. Aloitteesta ei kuitenkaan aiheudu kohtuutonta rasitetta toimien kohteena olevien alojen yrityksille, mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset mukaan luettuina.

SEUT-sopimuksen 153 artiklan 4 kohdan mukaisesti ehdotuksessa vahvistetaan vähimmäisvaatimukset, eikä sillä estetä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai toteuttamasta tiukempia suojatoimenpiteitä, jos ne ovat sopusoinnussa perussopimusten kanssa. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi matalammat raja-arvot tai muut säännökset, joilla varmistetaan työntekijöiden parempi suojelu.

SEUT-sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä ehdotuksessa ei näin ollen ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Yksityiskohtaista tietoa suhteellisuusperiaatteen noudattamisesta on tähän ehdotukseen liitettyssä vaikutustenenarvioinnissa (8.2 kohta).

- **Toimintatavan valinta**

SEUT-sopimuksen 153 artiklan 2 kohdan b alakohdassa täsmennetään, että työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi voidaan säätää vähimmäisvaatimuksia ”direktiivein”.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin viimeisimmässä perusteellisessa arvioinnissa (EU:n työterveys- ja työturvallisuudirektiivien vuonna 2017 tehty jälkiarviointi³¹) todettiin, että käytettävissä olevan näytön perusteella asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi on edelleen toimiva ja merkityksellinen. Toisaalta tämän arvioinnin tueksi laaditun tutkimuksen johtopäätöksenä oli, että asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin toimivuuden ja merkityksellisyyden parantamiseksi olisi harkittava asbestin OEL-arvon alentamista. Tutkimuksessa ehdotettiin myös perusteellisempaa analyysia ongelman selvittämiseksi. Tässä ehdotuksessa käsitellään näitä havaintoja, ja se perustuu havaittujen ongelmien perusteelliseen analysointiin.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

EU:n työmarkkinaosapuolten kaksivaiheinen kuuleminen SEUT-sopimuksen 154 artiklan mukaisesti

Komissio järjesti vuosina 2020 ja 2021 EU:n tason työmarkkinaosapuolten kaksivaiheisen kuulemisen SEUT-sopimuksen 154 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Työmarkkinaosapuolten kuulemisen ensimmäinen vaihe päättyi 11. helmikuuta 2021, ja se vahvisti, että työmarkkinaosapuolet tukevat yleisesti asbestin nykyisen OEL-arvon tarkistamista. Kuulemisen toinen vaihe, jossa päähuomio oli mahdollisen ehdotuksen suunnitellussa sisällössä, päättyi 30. syyskuuta 2021.

Kuulemisen avulla komissio sai kerättyä EU:n työmarkkinaosapuolten näkemyksiä asbestin sitovan OEL-arvon tarkistamista koskevien EU:n toimien mahdollisesta suunnasta ja sisällöstä.

³¹ [SWD\(2017\) 10 final](#).

Kuulemisen ensimmäisen vaiheen tulokset vahvistivat, että työmarkkinaosapuolet kannattavat yleisesti EU:n tason lähestymistapaa vaarallisten kemikaalien OEL-arvoihin, jotka koskevat kaikkia EU:n työntekijöitä.

Kuulemiseen vastanneet kaksi työntekijäjärjestöä³² totesivat, että asbestin nykyisen OEL-arvon tarkistaminen on tärkeää, ja pyysivät, että asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaisten toimien alaa laajennettaisiin. Työntekijäjärjestöt ehdottivat muun muassa seuraavaa: i) asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin soveltamisalan laajentaminen siten, että siihen sisällytetään ajantasainen luettelo kaikista tunnetuista kuitumuodoista, joilla on samanlaisia haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle, ii) satunnaisen altistumisen ja lievän altistumisen sekä murenevien ja murenemattomien asbestipitoisten materiaalien käsitteiden poistaminen ja iii) asbestin koteloinnin ja päällystämisen kieltäminen. Työntekijäjärjestöt tekivät myös teknisiä näkökohtia koskevia ehdotuksia³³, joista useimmat sisältyvät jo yleisesti asbestialtistuksesta työssä annettuun direktiiviin, kun taas toiset ovat sen soveltamisalan ulkopuolella. Ehdotukset ovat samansuuntaisia kuin Euroopan parlamentin päätöslauselmassa³⁴. Osa ehdotuksista ei kuulu työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan toimintapolitiikan piiriin, kuten ehdotukset rakennusten pakollisesta seulonnasta tai kansallisten asbestirekisterien perustamisesta. Toisissa ehdotuksissa ylitetään EU:n toimivalta, kuten ehdotus ammattitautien tunnustamista koskevasta lainsäädäntöehdotuksesta, jossa määritettäisiin ammattitautien tunnustamista koskevat vähimmäisvaatimukset sekä uhreille maksettavat korvaukset.

Kuulemiseen vastanneet kolme työnantajajärjestöä³⁵ tukivat tavoitetta, joka koskee työntekijöiden tehokasta suojelua vaarallisille kemikaaleille altistumiselta, myös EU:n tason sitovia OEL-arvoja asettamalla. Työnantajajärjestöt katsoivat tämän olevan työntekijöiden ja yritysten edun mukaista ja auttavan tasapuolisten toimintaedellytysten luomisessa yrityksille. Järjestöt toivat kuitenkin esiin myös näiden arvojen määrittämisessä käytettävää lähestymistapaa koskevan huolensa. Kaksi työnantajajärjestöä³⁶ korosti, että OEL-arvon tarkistamisen täytyy perustua vankkaan tieteelliseen näyttöön sekä teknisen ja taloudellisen toteutettavuuden ja sosioekonomisten vaikutusten perusteelliseen arviointiin, ja tässä ACSH-komitealla on keskeinen rooli.

Kuulemisen toisessa vaiheessa kaksi kuulemiseen vastannutta työntekijäjärjestöä³⁷ totesi, että työntekijöiden asbestialtistukselta suojelemista on tärkeää parantaa, ja kannatti asbestialtistuksesta työssä annettuun direktiiviin sisältyvän OEL-arvon tarkistamista. Molemmat työntekijäjärjestöt toistivat kuulemisen ensimmäisessä vaiheessa esittämänsä kannan ja vaativat samoja toimenpiteitä, joita Euroopan parlamentin päätöslauselmassa ehdotettiin.

Kolme niistä neljästä työnantajajärjestöstä, jotka vastasivat kuulemisen ensimmäiseen ja toiseen vaiheeseen³⁸, toistivat aiemmat lausuntonsa. Shipyards' & Maritime Equipment Association of Europe (Euroopan telakka- ja laivavarustealan liitto), joka vastasi ainoastaan

³² Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö ja Euroopan rakennus- ja puutyöntekijöiden liitto.

³³ Ehdotukset koskivat esimerkiksi teknisten vähimmäisvaatimusten vahvistamista asbestikuitupitoisuuden alentamiseksi sekä edustavaa näytteenottomenettelyä työntekijöiden henkilökohtaisesta altistuksesta.

³⁴ Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. lokakuuta 2021 suosituksista komissiolle työntekijöiden suojelemisesta asbestilta (2019/2182(INL)) (EUVL C 184, 5.5.2022, s. 45).

³⁵ BusinessEurope, SMEunited (käsiteollisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten eurooppalainen liitto) ja Euroopan rakennusteollisuusliitto.

³⁶ BusinessEurope ja SMEunited.

³⁷ Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö ja Euroopan rakennus- ja puutyöntekijöiden liitto.

³⁸ BusinessEurope, SMEunited, Euroopan rakennusteollisuusliitto ja Shipyards' & Maritime Equipment Association of Europe.

kuulemisen toiseen vaiheeseen, totesi asbestin koteloinnin olevan paras ja turvallisin tapa käsitellä asbestia merenkulkualalla.

ACSH-komitean kuuleminen

Kolmikantainen ACSH-komitea koostuu kansallisten hallitusten sekä työntekijä- ja työnantajajärjestöjen edustajista. Tämän ehdotuksen osalta komiteaa kuultiin sen erityisen kemikaaleja käsittelevän työryhmän välityksellä ACSH-komitean toimeksiannon mukaisesti. Toimeksiannossa komissio pyytää kemikaaleja käsittelevää työryhmää osallistumaan aktiivisesti uusien tai tarkistettujen tieteellisten arviointien painopisteiden suosittamiseen. Kemikaaleja käsittelevän työryhmän lausunnossa otetaan huomioon RAC:lta saadut tieteelliset tiedot sekä sosioekonomiset ja toteutettavuustekijät.

ACSH-komitea hyväksyi 24. marraskuuta 2021 lausunnon³⁹ asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaisesta EU:n sitovasta OEL-arvosta. Lausunnossa päästiin yhteisymmärrykseen siitä, että nykyistä sitovaa OEL-arvoa on alennettava huomattavasti, jotta työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta voidaan suojella paremmin. Tässä otetaan huomioon tieteellinen ja tekninen kehitys, jota on tapahtunut sen jälkeen, kun nykyinen OEL-arvo (0,1 kuitua/cm³) hyväksyttiin vuonna 2003. Ehdotettavasta raja-arvosta ei kuitenkaan päästy yksimielisyyteen. Hallitusten edustajien ja työnantajien eturyhmät olivat yhtä mieltä siitä, että uudeksi raja-arvoksi olisi asetettava 0,01 kuitua/cm³, mutta työntekijöiden eturyhmä korosti kannattavansa uudeksi raja-arvoksi 0,001 kuitua/cm³, joka vastaa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa esitettyä raja-arvoa.

ACSH-komitea ehdotti teknisen kehityksen pohjalta myös faasikontrastimikroskopian (PCM), joka on tällä hetkellä yleisimmin käytetty menetelmä ilmassa olevien asbestikuitujen mittaamiseen työpaikalla, korvaamista elektronimikroskopiaan (EM) perustuvalla nykyaikaisemmalla ja herkemällä menetelmällä.

Tämän osalta hallitusten edustajien eturyhmä painotti, että koska monet jäsenvaltiot käyttävät edelleen faasikontrastimikroskopiaa, tarvitaan siirtymäkausi, jotta laboratoriot voivat hankkia uusia laitteita, kouluttaa teknikoita ja järjestää laboratorioden keskinäisiä vertailuja. Hallitusten edustajien eturyhmä totesi myös, että elektronimikroskopiaa käyttävien jäsenvaltioiden kokemusten perusteella laboratoriot tarvitsevat 2–3 vuoden sopeutusajan. Hallitusten edustajien eturyhmä suositteli, että uusi OEL-arvo otettaisiin käyttöön viimeistään neljän vuoden kuluttua muutosdirektiivin voimaantulosta, mutta työnantajien eturyhmä esitti pidempää määräaika (4–5 vuotta). Työntekijöiden eturyhmä vaati, että uusi OEL-arvo on otettava käyttöön mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ajan tasalle saatettu asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi on tullut voimaan.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaista raja-arvoa tarkistaessaan komissio noudattaa vakiintunutta menettelyä, johon kuuluu tieteellisten neuvojen pyytäminen ACSH-komitealta ja komitean kuuleminen. Kaikkien työterveyteen ja -turvallisuuteen ja etenkin asbestiin liittyvien toimien tukena on oltava vankka tieteellinen perusta. Komissio pyysi tätä varten neuvoa riskinarviointikomitealta.

³⁹ [ACSH, Opinion on an EU Binding Occupational Exposure Limit Value \(BOEL\) for Asbestos under the Asbestos at Work Directive 2009/148/EC \(Doc. 008-21\), annettu 24.11.2021.](#)

Riskinarviointikomitea tuottaa korkealaatuista vertailevaa analyttistä tietoa ja varmistaa, että työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät komission ehdotukset, päätökset ja toimintalinjat perustuvat luotettavaan tieteelliseen näyttöön. Riskinarviointikomitean jäsenet ovat erittäin päteviä, erikoistuneita ja riippumattomia asiantuntijoita, jotka valitaan objektiivisin perustein. He antavat komissiolle lausuntoja, joista on apua työntekijöiden suojelua koskevan EU:n politiikan kehittämisessä.

Asbestia koskevan OEL-arvon tarkistamisen edellyttämä riskinarviointikomitean tieteellinen lausunto⁴⁰ hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Lausunnon mukaan asbestille ei ole olemassa turvallista altistustasoa, minkä vuoksi kaikki asbestille altistuminen voi lopulta johtaa asbestista johtuvan sairauden kehittymiseen. Tämän vuoksi määriteltiin altistus–riskisuhde, joka esitetään altistumistasojen ja niihin liittyvän riskin suhteena.

Tätä aloitetta varten komissio on käyttänyt riskinarviointikomitean lausuntoa asbestia koskevasta päivitetystä riskinarvioinnista. Lausunnossa ehdotetaan altistus-riskisuhdetta, joka ilmaisee erilaisiin altistustasoihin liittyvää kohonnutta syöpäkuolleisuuden (keuhkosityöpä ja mesoteliooma) riskiä. Erilaisten altistusarvojen ja syövän kehittymisen riskin välisestä suhteesta käy ilmi, mikä on altistuneille työntekijöille koituvaa riskiä erilaisilla OEL-arvoilla. Jos altistusarvo esimerkiksi vastaa nykyistä OEL-arvoa, 100 000 altistuneesta työntekijästä 125 voi sairastua keuhkosityöpään tai mesotelioomaan.

• **Vaikutustenarviointi**

Tähän ehdotukseen liittyy vaikutustenarviointi. Vaikutustenarviointiraportin tueksi laadittiin tutkimus⁴¹, jossa kerättyjen tietojen perusteella voitiin analysoida asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin erilaisiin vaihtoehtoihin muutoksiin liittyviä terveys- ja ympäristövaikutuksia sekä sosioekonomisia vaikutuksia. Vaikutustenarviointi esitettiin sääntelyntarkastelulautakunnalle, joka tarkasteli sitä 27. huhtikuuta 2022. Vaikutustenarviointista annettiin 29. huhtikuuta 2022 myönteinen lausunto varauksin. Sääntelyntarkastelulautakunnan huomautuksia käsiteltiin lopullisessa vaikutustenarviointiraportissa.

Asbestin eri raja-arvojen osalta tarkasteltiin seuraavia vaihtoehtoja:

- perusskenaario, jossa EU ei ryhdy uusiin toimiin (vaihtoehto 1)
- erilaisia OEL-arvoja koskevat vaihtoehdot, joissa otetaan huomioon riskinarviointikomitean tieteellinen arviointi⁴², ACSH-komitean lausunto⁴³ sekä jäsenvaltioissa käytössä olevat OEL-arvot (tieteellisen arvioinnin lähestymistapa on vahvaan näyttöön perustuva, kun taas ACSH:n lausunnosta saadaan tarkistettua OEL-arvoa koskevien vaihtoehtojen täytäntöönpanon onnistumisen kannalta tärkeää tietoa).

Useita muita vaihtoehtoja hylättiin jo varhaisessa vaiheessa, koska niitä pidettiin suhteettomina tai vähemmän tehokkaina tämän aloitteen tavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä hylätyt vaihtoehdot liittyvät OEL-arvon vahvistamistapaan, toisen välineen valintaan tai pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) tukemiseen. Muita kuin sääntelyyn perustuvia vaihtoehtoja, kuten ohjeasiakirjojen laatimista tai hyviä käytäntöjä koskevien esimerkkien julkaisemista, ei katsottu riittävän tehokkaiksi aloitteen tavoitteiden saavuttamisessa, koska

⁴⁰ Riskinarviointikomitean lausunto. Ks. alaviite 21.

⁴¹ Ks. alaviite 18.

⁴² Riskinarviointikomitean lausunto. Ks. alaviite 21.

⁴³ Ks. [alaviite 39](#).

niillä ei saataisi aikaan sitovia säännöksiä. Vaihtoehto, jossa pk-yrityksiä koskeva ratkaisu olisi erilainen, hylättiin myös, koska erittäin suuri määrä asbestille altistuvia työntekijöitä on pk-yritysten palveluksessa, ja kaikkien työntekijöiden olisi saatava samantasoista suojelua työntantajyrityksen koosta riippumatta.

Komissio selvitti eri toimintavaihtoehtojen taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset. Selvityksen tulokset esitetään tähän ehdotukseen liitettyssä vaikutustenarvioinnissa. Vaihtoehtojen vertailussa ja parhaaksi katsotun vaihtoehdon valitsemisessa käytetyt kriteerit olivat toimivuus, tehokkuus ja johdonmukaisuus. Vaihtoehtojen kustannukset ja hyödyt laskettiin 40 vuoden jaksolta. Tulevaa tautitaakkaa arvioitiin samalta ajanjaksolta, jotta syövän latenssiaika voitiin ottaa asianmukaisesti huomioon. Kaikki analyysit suoritettiin paremman sääntelyn suuntaviivojen⁴⁴ mukaisesti.

Komissio vertasi suunniteltuja vaihtoehtoja ja otti huomioon ACSH-komitean eri eturyhmien kannat. Tämän perusteella komissio valitsi parhaaksi vaihtoehdoksi OEL-arvon asettamisen kahdeksan tunnin aikapainotettuna keskiarvona mitattuna arvoon 0,01 kuitua/cm³, ja laati tämän perusteella tässä ehdotuksessa esitetyn säännöksen. Valitun vaihtoehdon katsotaan olevan tasapainoinen ja perusteltu, kun otetaan huomioon kertyneet ja pitkän aikavälin hyödyt, joita syntyy, kun työntekijöiden altistumisesta asbestille aiheutuvat terveysuhat vähenevät ja ihmishenkiä säästyy. Aloitteesta ei kuitenkaan aiheudu kohtuutonta rasitetta toimien kohteena olevien alojen yrityksille, mikroyritykset sekä pienet ja keskisuuret yritykset mukaan luettuina.

Kun otetaan huomioon tekninen kehitys ja tarve kyetä mittaamaan paljon aiempaa matalampia altistustasoja, jotta mahdollisesti tarkistetun OEL-arvon noudattaminen voidaan todeta, kaikki ACSH-komitean eturyhmät olivat yhtä mieltä siitä, että faasikontrastimikroskopian (joka on tällä hetkellä käytössä oleva viitemenetelmä työpaikan ilmassa olevien asbestikuitujen mittaamiseksi) lisäksi voitaisiin mahdollisuuksien mukaan käyttää elektronimikroskopiaan perustuvaa nykyaikaisempaa ja herkempää menetelmää. Hallitusten edustajien ja työnantajien eturyhmät painottivat myös, että uuden mittausmenetelmän käyttöönottoon on varattava aikaa, sillä monissa jäsenvaltioissa käytetään edelleen faasikontrastimikroskopiaa. Tämän vuoksi tarvitaan sopeutumisaika, jotta laboratoriot voivat hankkia uusia laitteita, kouluttaa teknikoita ja järjestää laboratorioden keskinäisiä vertailuja.

Ellei EU:n toimiin ryhdytä, on arvioitu, että asbestille altistuvilla työntekijöillä on edelleen muita suurempi riski sairastua työperäiseen syöpään. Jos toimiin ei ryhdytä (perusskenaario⁴⁵), nykyiset altistustasot johtavat 884:än työperäisestä asbestialtistuksesta johtuvan syöpätapausten⁴⁶ ilmenemiseen EU-27:ssä seuraavien 40 vuoden aikana ja lopulta 707 kuolemantapaukseen samalla ajanjaksolla. Vaikutustenarvioinnin tueksi laaditussa tutkimuksessa⁴⁷ arvioidaan, että näiden syöpätapausten kustannukset terveydenhuollolle ovat arviolta 228–438 miljoonaa euroa.

Vaikutukset työntekijöihin

Työntekijöihin kohdistuvan vaikutuksen osalta aloitteella on määrä osaltaan estää työhön liittyviä syöpätapauksia ja vähentää samalla muita vaikutuksia, kuten työntekijöiden ja heitä hoitavien perheenjäsenten kärsimyksiä sekä elämänlaadun ja hyvinvoinnin heikkenemistä. On arvioitu, että 663 syöpätapausta (keuhko-, kurkunpää- ja munasarjasyöpää sekä

⁴⁴ Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_fi.

⁴⁵ Perusskenaario noudattaa tulevaa tilannetta mahdollisimman tarkoin.

⁴⁶ Luku sisältää mesotelioomat sekä keuhko-, kurkunpää- ja munasarjasyöpät.

⁴⁷ Ks. alaviite 18.

mesotelioomaa) voidaan estää aloitteen ansiosta. Aloitteesta koituvien terveyshyötyjen rahallinen arvo on 166–323 miljoonaa euroa. Suuri yleisö voi hyötyä myös siitä, että entistä tiukempien ja kehittyneempien riskinhallintatoimenpiteiden ansiosta asbestipölyä muodostuu ja sitä leviää ympäröiville alueille entistä vähemmän.

Vaikutukset työnantajiin

Työntantajiin kohdistuvien vaikutusten osalta aloite saattaa nostaa yritysten toimintakustannuksia, kun ne joutuvat mukauttamaan työskentelytapojaan uutta OEL-arvoa vastaavaksi. Kustannukset koostuvat riskinhallintatoimenpiteistä (esimerkiksi hengityssuojainten tarjoamisesta) johtuvista marginaalikustannuksista sekä ilmoittamisesta, terveystarkastuksista, valvonnasta ja koulutuksesta aiheutuvista kuluista. Raja-arvon alentamisesta johtuvista lisämittaustuksista mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista koituu yrityksille hyvin pieni hallinnollinen lisärasite. Valitusta vaihtoehdosta koituisi yrityksille pienimmät kustannukset.

On arvioitu, että vain muutamalle joillakin aloilla (esim. sähkölaitteiden korjaus) toimivalle pienyritykselle koituu kohtalaisen suuri kielteinen vaikutus. Kustannukset siirretään todennäköisesti suurimmaksi osaksi asiakkaille.

Ei ole odotettavissa, että runsaasti yrityksiä lopettaisi toimintansa parhaaksi arvioidun vaihtoehdon käyttöönoton vuoksi. Näin ollen aloitteesta ei ennakoita koituvan merkittävää työllisyyden nettohävikkiä.⁴⁸ Työntekijöiden terveyden kohentumisella voi olla välillisiä vaikutuksia yritysten maineeseen, kun asbestityötä ei enää katsota entisellä lailla riskialttiiksi, terveyshaittoja aiheuttavaksi alaksi. Yritysten voi näin olla helpompi palkata ja pitää palveluksessa työntekijöitä, mikä vähentää rekrytointikustannuksia ja lisää työntekijöiden tuottavuutta.

Ehdotuksella ei lisätä tiedottamisvelvoitteita, eikä sillä näin ollen lisätä yritysten hallinnollista rasitetta.

Vaikutukset ympäristöön

Ympäristövaikutuksista on vain vähän mittaustietoa. Oletuksena kuitenkin on, että asbestin vapautuminen on asbestijätettä sekä asbestia sisältävien rakennusten purku- tai kunnossapitotoimia koskevien nykyisten sääntöjen⁴⁹ perusteella suhteellisen vähäistä. Asbestin vähäisen vapautumisen vuoksi asbestin ympäristövaikutusten katsotaan olevan suhteellisen vähäiset asbestikuitujen pysyvyydestä ja myrkyllisyydestä huolimatta. Entistä tiukemman OEL-arvon noudattamisen edellyttämällä uusilla riskinhallintatoimenpiteillä saatetaan myös osaltaan vähentää ympäristön altistumista asbestille, vaikka ei pidetäkään todennäköisenä, että tässä havaittaisiin merkittäviä eroja. Asbestin ympäristövaikutuksia vähennetään EU:n nykyisellä jätelainsäädännöllä, jolla säännellään kattavasti ympäristön kannalta hyväksyttävää asbestijätteen huoltoa aina, kun asbestijätettä syntyy.⁵⁰ Asbestijäte

⁴⁸ Ks. alaviite 18.

⁴⁹ Asbestijätteen ympäristön kannalta hyväksyttävää jätehuoltoa käsitellään jätepuitedirektiivissä (2008/98/EY) ja kaatopaikkadirektiivissä (1999/31/EY), ja komission julkaisemien *EU:n rakennus- ja purkujätteen käsittely- ja kierrätysmallin* sekä rakennusten purku- ja kunnostustöitä edeltäviä jätehuoltotarkastuksia koskevien ohjeiden tarkoituksena on antaa apua yrityksille asbestin turvalliseen poistamiseen ja käsittelyyn.

⁵⁰ Jätepuitedirektiivin 2008/98/EY 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan direktiiviä ei sovelleta ”maaperään pysyvässä yhteydessä oleviin rakennuksiin”, koska niitä ei katsota jätteeksi.

luokitellaan vaaralliseksi jätteeksi⁵¹. EU:n jätelainsäädännön mukaan tällaisen jätteen syntymiseen, kuljetukseen ja käsittelyyn sovelletaan tiukempia erityissääntöjä esimerkiksi raportointi- ja jäljitettävyysselvointien osalta sen varmistamiseksi, että jätehuolto tapahtuu ympäristöä suojellen.

Yritykset saattavat siirtää tiukempien OEL-arvojen noudattamisesta johtuvat lisäkustannukset kuluttajille, minkä vuoksi mahdolliset kielteiset vaikutukset perusparannuksiin ja vihreisiin tavoitteisiin (esim. perusparannusten lykkääminen ja menetetyt energiansäästömahdollisuudet) olisi myös otettava huomioon. Nämä kielteiset vaikutukset ovat sitä suurempia, mitä tiukempia OEL-arvoja noudatetaan. Energiaan liittyvistä kasvihuonekaasupäästöistä 36 prosenttia johtuu rakennuksista. Koska nykyisistä rakennuksista 85 prosenttia on edelleen olemassa vuonna 2050, energiatehokkuusremontit ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömiä.⁵² Asiaan liittyy myös rakennusten perusparannusaalto⁵³, jonka tavoitteena on kaksinkertaistaa vuosittain tehtävien energiatehokkuusremonttien määrä vuoteen 2030 mennessä. Peruskorjauksilla, joiden tarkoituksena on etenkin energiankulutuksen vähentäminen, voidaan lisätä kiinteistöjen arvoa pitkällä aikavälillä ja luoda työpaikkoja ja investointeja, jotka perustuvat usein paikallisiin toimitusketjuihin.

Vaikutukset ilmastonmuutokseen

Asbestin ominaisuuksiin kuuluu, että se absorboi sadeveten liuennetta tai ilmassa leijuvia hiilidioksidimolekyylejä, minkä vuoksi sillä voi olla vaikutusta ilmastonmuutokseen.⁵⁴ Päästöt ympäristöön ovat kuitenkin vähäisiä, minkä vuoksi tällä aloitteella ei odoteta olevan vaikutuksia ilmastonmuutokseen.

Toisaalta ilmastonmuutoksesta johtuvat äärimmäiset sääolosuhteet saattavat lisätä edelleen paikoillaan olevien asbestia sisältävien materiaalien (esimerkiksi kattolevyt ja muut asbestia sisältävät rakennusten ulkomateriaalit) eroosiota ja näin asbestin vapautumista ympäristöön.

Vaikutukset jäsenvaltioihin / kansallisiin viranomaisiin

Jäsenvaltioihin / kansallisiin viranomaisiin kohdistuvien vaikutusten osalta voidaan todeta, että vaikutukset niihin jäsenvaltioihin, joissa käytössä oleva asbestin OEL-arvo on tässä aloitteessa asetettua raja-arvoa vastaava tai sitä alempi, jäävät vähäisemmiksi kuin vaikutukset jäsenvaltioihin, joissa on käytössä korkeampi OEL-arvo. Kansallisille viranomaisille aiheutuvien kustannusten arvioidaan olevan maata kohti noin 390 000 euroa vuodessa ja jäävän merkitykseltään vähäisiksi. Näitä kustannuksia ovat i) direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä johtuvat kustannukset, kun kansallista lainsäädäntöä on muutettava OEL-arvoon tehtyjen muutosten vuoksi, ii) ohjeiden muuttamisesta aiheutuvat kustannukset (nämä ohjeet koskevat esimerkiksi suositeltuja toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että työperäinen altistava pitoisuus jää selvästi OEL-arvon alapuolelle) ja iii) täytäntöönpanosta, valvonnasta ja oikeudenkäynneistä aiheutuvat kustannukset. Kohdan iii kustannukset johtuvat

⁵¹ Jätepuitedirektiivin 2008/98/EY liitteen III ja jäteluettelon laatimisesta tehdyn päätöksen 2000/532/EY mukaisesti.

⁵² https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:c51fe6d1-5da2-11ec-9c6c-01aa75ed71a1.0016.02/DOC_1&format=PDF

⁵³ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:0638aa1d-0f02-11eb-bc07-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF

⁵⁴ <https://www.technologyreview.com/2020/10/06/1009374/asbestos-could-be-a-powerful-weapon-against-climate-change-you-read-that-right/>

pelkästään uusien ilmoitusten käsittelystä,⁵⁵ ja niiden arvioidaan olevan 40 vuoden aikana noin 650 miljoonaa–2,18 miljardia euroa tai 16,25–54,5 miljoonaa euroa vuodessa.

Kun otetaan huomioon johtavien työsuojelutarkastajien komitean (SLIC) toiminnasta saadut kokemukset ja se, miten täytäntöönpanon valvonta on järjestetty eri jäsenvaltioissa, on epätodennäköistä, että asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin mukaisen raja-arvon tarkistaminen vaikuttaisi tarkastuskäyntien kokonaiskustannuksiin. Tarkastuskäynnit suunnitellaan yleensä ehdotuksesta riippumattomasti ja usein valitusten perusteella tai tietyn viranomaisen oman tarkastusstrategian mukaisesti. Tarkastuksia voidaan kuitenkin kohdistaa tuotannonaloihin, joilla asbestia käsitellään.

Aloitteen pitäisi myös sairauksien vähenemisen myötä osaltaan pienentää jäsenvaltioiden sosiaaliturva- ja terveydenhuoltojärjestelmien kustannuksia. Julkisille viranomaisille koituvat hyödyt (3,4 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana) jäävät arvioituja kustannuksia (noin 421 miljoonaa euroa 40 vuoden aikana) pienemmiksi.

Nykyisen lainsäädännön yksinkertaistamisen ja tehostamisen osalta parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla poistetaan jäsenvaltioilta tarve tehdä omia tieteellisiä analyyssejään OEL-arvon tarkistamiseksi. Yksinkertaistaminen auttaa osaltaan myös työnantajia, etenkin useissa jäsenvaltioissa toimivia, varmistamaan lainsäädännön noudattamisen.

Kestävän kehityksen edistäminen

Vaihtoehto auttaa kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa terveyttä ja hyvinvointia koskevan [tavoitteen 3](#) sekä ihmisarvoista työtä ja talouskasvua koskevan [tavoitteen 8](#) osalta. Vaihtoehdolla uskotaan olevan myönteisiä vaikutuksia myös kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja koskevan [tavoitteen 9](#) ja vastuullista tuotantoa ja kulutusta koskevan [tavoitteen 12](#) saavuttamiselle.

Vaikutukset digitalisaatioon

Vaikutuksia digitalisaatioon ei tarkasteltu yksityiskohtaisesti, mutta niiden voidaan odottaa olevan myönteisiä. Kuitujen laskentaa voidaan esimerkiksi parantaa [kehittämällä mittaustekniikoihin yhdistettyjä tekoälyä hyödyntäviä työkaluja](#), ja [asbestin poistamiseen rakennuksista voidaan käyttää robotteja](#).

• **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Vaikutukset pk-yrityksiin

Ehdotuksessa ei ole poikkeuksia mikro- tai pk-yrityksille. Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin nojalla pk-yrityksiä ei vapauteta velvollisuudesta pitää työntekijöiden altistuminen asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle työpaikalla mahdollisimman vähäisenä ja joka tapauksessa asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin 8 artiklassa vahvistetun raja-arvon alapuolella.

⁵⁵ Asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin suunnitellulla tarkistuksella ei muuteta ilmoitusjärjestelmää. Jos ilmoitusten määrä kasvaa, OEL-arvon alentaminen voi välillisesti nostaa jäsenvaltioille ja yrityksille aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset liittyvät pikemminkin asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin nykyiseen täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa (ilmoitusjärjestelmän osalta) kuin OEL-arvon muuttamisesta johtuvaan hallinnolliseen velvoitteeseen.

Tämän ehdotuksen mukaisen asbestiin sovellettavan raja-arvon vahvistamisella ei pitäisi olla vaikutuksia pk-yrityksiin niissä jäsenvaltioissa, joissa kansalliset raja-arvot ovat samantasoiset tai matalammat kuin ehdotetut arvot. Pk-yrityksille ja muille yrityksille voi kuitenkin aiheutua taloudellisia vaikutuksia niissä jäsenvaltioissa, joissa on tällä hetkellä käytössä korkeampi asbestin OEL-arvo.

OEL-arvon alentaminen vaikuttaa muita todennäköisemmin pienyrityksiin, joiden osuus asbestityötä tekevästä yrityksistä kaikilla sektoreilla on 99,32 prosenttia.

Kustannuksilla odotetaan olevan vähäinen vaikutus (kustannusten suhde liikevaihtoon 2–4 prosenttia) sähkölaitteiden korjauksen, laivojen ja veneiden korjauksen sekä moottoriajoneuvojen huollon ja korjauksen aloilla (joiden osuus kaikista asbestia käsittelevistä yrityksistä on 0,02 prosenttia). Valtaosaan pk-yrityksiä, mainituilla aloilla toimivia pk-yrityksiä lukuun ottamatta, kustannusten nousu ei välttämättä vaikuta millään tavalla.

Näin ollen voidaan todeta, että tähän ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa esitetystä yleisessä tarkastelussa on otettu riittävällä tavalla huomioon pk-yritysten rajoitteet, erityispiirteet ja -haasteet.

Vaikutukset EU:n kilpailukykyyn tai kansainväliseen kauppaan

Aloitteella on myönteinen vaikutus kilpailuun sisämarkkinoilla, koska sillä i) vähennetään kilpailueroja sellaisten yritysten välillä, jotka toimivat jäsenvaltioissa, joissa on erilaiset asbestin OEL-arvot, ja ii) annetaan parempi varmuus siitä, että altistumista koskeva raja-arvo voidaan panna täytäntöön kaikkialla EU:ssa.

Alemman OEL-arvon käyttöönotolla on pienempi vaikutus niiden yritysten kilpailukykyyn, jotka jo noudattavat nyt arvioitavaa OEL-arvoa matalampia arvoja. Tämä koskee erityisesti yrityksiä, jotka toimivat Alankomaissa, Ranskassa, Saksassa ja Tanskassa, joissa käytössä oleva OEL-arvo on sama tai alempi kuin nyt ehdotettu OEL-vaihtoehto (0,01 kuitua/cm³).

Näin ollen näistä yrityksistä saattaa tulla kilpailukykyisempiä kuin perinteisiä rajoja noudattavista EU:ssa tai sen ulkopuolella toimivista yrityksistä. Suurin osa asbestityöstä tehdään kuitenkin itse paikalla eli siellä, missä rakennus sijaitsee. Yritykset eivät siis saa kilpailuetua siitä, että niiden alkuperämaassa sovelletaan vähemmän tiukkoja vaatimuksia. Suurimman osan asbestiin liittyvistä töistä tekevät vain yhdessä jäsenvaltiossa toimivat yritykset. Kuitenkin suuret (ja jossain määrin myös keskisuuret) yritykset, joilla on käsittelylaitoksia useissa jäsenvaltioissa, saattavat hyötyä hallinnollisten vaatimusten yksinkertaistumisesta, kun määräysten noudattamista koskevat vaatimukset yhdenmukaistetaan.

- **Perusoikeudet**

Vaikutusten perusoikeuksiin katsotaan olevan myönteisiä etenkin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 2 artiklan (Oikeus elämään) ja 31 artiklan (Oikeudenmukaiset ja kohtuulliset työolot ja työehdot) osalta.

Sukupuolten tasa-arvon osalta mainittakoon, että rakennusalalla työskentelevistä 97 prosenttia on miehiä.⁵⁶

⁵⁶ [Eurostat. Jobs still split along gender lines.](#)

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotus ei edellytä lisää varoja tai henkilöstöä EU:n talousarviosta tai EU:n perustamilta elimiltä.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Direktiivin vaikutusten seurannan kannalta keskeisiä indikaattoreita ovat i) ammattitautitapausten ja työperäisten syöpien määrä EU:ssa ja ii) työperäisestä syövästä EU:n yrityksille ja sosiaaliturvajärjestelmille aiheutuvien kustannusten väheneminen.

Ensin mainitun indikaattorin seuranta perustuu i) Eurostatin keräämiin saatavilla oleviin tietoihin, ii) karsinogeeniä, mutageeneja ja lisääntymiselle vaarallisia aineita koskevan direktiivin 14 artiklan 8 kohdan mukaisesti työnantajien toimivaltaisille kansallisille viranomaisille tiedoksi antamiin tietoihin, jotka koskevat syöpätapauksia, joiden on kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti todettu aiheutuneen työperäisestä altistumisesta asbestille; komissio voi saada nämä tiedot käyttöönsä direktiivin 18 artiklan mukaisesti, sekä iii) tietoihin, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet komissiolle työsuojelun puitteiden direktiivin 17 a artiklan mukaisesti asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin kyseisen direktiivin käytännön täytäntöönpanosta toimitettavia kertomuksia koskevan 22 artiklan perusteella.

Toisena mainitun indikaattorin seuranta edellyttää, että työperäisen syövän aiheuttamaa rasitetta koskevia arvioituja tietoja verrataan taloudellisten menetysten ja terveydenhoitokustannusten osalta näistä seikoista tarkistuksen hyväksymisen jälkeen kerättyihin tietoihin. Tuottavuuden menetys ja terveydenhuoltokustannukset voidaan laskea työperäisten syöpätapausten ja työperäisistä syövästä johtuvien kuolemantapausten määrän perusteella.

Muutettujen säännösten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä arvioidaan kahdessa vaiheessa (kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista koskeva tarkastus ja vaatimustenmukaisuustarkastus). Komissio arvioi ehdotettujen muutosten käytännön täytäntöönpanoa osana säännöllistä arviointia, jonka se tekee työsuojelun puitteiden direktiivin 17 a artiklan nojalla. Kansalliset viranomaiset, etenkin työsuojelutarkastajat, seuraavat soveltamista ja täytäntöönpanoa.

SLIC tiedottaa EU:n tasolla komissiolle mahdollisista käytännön ongelmista, jotka liittyvät asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin täytäntöönpanoon, myös asbestia koskevan sitovan raja-arvon noudattamiseen.

Luotettavan tiedon kerääminen asiasta on monimutkaista. Komissio ja Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA) pyrkivät aktiivisesti parantamaan tiedon saatavuutta ja laatua, jotta ehdotetun aloitteen todellisia vaikutuksia voidaan mitata tarkemmin ja kehittää uusia indikaattoreita, jotka koskevat esimerkiksi työperäisten syöpien aiheuttamaa kuolleisuutta.

Käynnissä olevia hankkeita, joissa tuotetaan hyödyllistä tietoa, ovat esimerkiksi kansallisten viranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö Euroopan ammattitautitilastoihin liittyvässä tiedonkeruussa⁵⁷ sekä EU-OSHAn toteuttama kyselytutkimus työntekijöiden altistumisesta

⁵⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/experimental-statistics/european-occupational-diseases-statistics>

syövän riskitekijöille⁵⁸. Lainsäädännön hyväksymisen jälkeen säännökset on pantava tehokkaasti täytäntöön työpaikoilla. EU-OSHA tarjoaa yritysten käyttöön monenlaista tietoa, keinoja ja hyviä käytäntöjä osana vaarallisia aineita käsittelevää Terveellinen työ -kampanjaa⁵⁹.

Komissio aikoo laatia yhteistyössä ACSH-komitean kanssa myös suuntaviivat asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin soveltamisen tueksi, kun ehdotettu muutos on hyväksytty. Suuntaviivoissa voidaan antaa yksityiskohtaista tietoa asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin voimassa olevaan toisintoon sisältyvistä säännöksistä, jotka koskevat esimerkiksi koulutusta tai henkilösuojainten käyttöä. Osa näistä säännöksistä kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, kuten asbestia poistavien yritysten sertifiointi, mutta niitä koskevista selventävistä ohjeista ja neuvoista voi silti olla hyötyä.

Asbestia rakennus-, peruskorjaus- ja purkutöiden yhteydessä käsittelevien työntekijöiden asianmukaisen koulutuksen edistäminen on erittäin tärkeää. Suuntaviivoilla voidaan auttaa jäsenvaltioita ja työnantajia, etenkin pk-yrityksiä, varmistamaan, että työntekijät tuntevat varoitusmerkit, ja takaamaan näin parhaan mahdollisen suojelun tason.

Suuntaviivoissa voidaan käsitellä myös muita dekontaminaatiomenettelyyn liittyviä kysymyksiä ja niillä voidaan täydentää asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin nykyisiä säännöksiä, jotka koskevat

työsuunnitelman laatimista ennen kuin purkutyö tai asbestin tai asbestipitoisen tuotteen poistaminen rakennuksesta, rakenteesta, laitteistosta tai asennuksesta tai laivasta aloitetaan; tämän työsuunnitelman on toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä sisällettävä tiedot työntekijöiden suojauksesta ja puhdistuksesta (13 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan d alakohdan i alakohta) ja

työntekijöiden koulutusta, jonka avulla työntekijät saavat tarvittavat ennaltaehkäisyyn ja turvallisuuteen liittyvät tiedot ja taidot erityisesti dekontaminaatiomenettelyiden osalta (14 artiklan 2 kohdan g alakohta).

Suuntaviivoissa voidaan käsitellä myös eräitä jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia säännöksiä, kuten asbestia poistavien yritysten sertifiointia. Näitä säännöksiä koskevista lisäohjeista voi olla hyötyä. Suuntaviivoissa voidaan antaa myös käytännön tietoa asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin täytäntöönpanoon liittyvistä käsitteistä, kuten satunnaisesta ja lievästä altistuksesta, murenemattomuudesta, näytteenotosta, työsuunnitelmista, kansallisille viranomaisille tehtävistä ilmoituksista, henkilösuojainten kunnon tarkistamisesta sekä potilaskertomusten ja lääkärintodistusten säilyttämisestä. Suuntaviivoissa voi tarvittaessa olla mukana tietoa alakohtaisista toimista. Suuntaviivojen tuella kaikki osapuolet voivat toteuttaa toivotun määrän peruskorjauksia ja samalla varmistaa työntekijöiden parhaan mahdollisen suojelun asbestille altistumiselta.

⁵⁸ <https://osha.europa.eu/fi/facts-and-figures/workers-exposure-survey-cancer-risk-factors-europe>
Kyselytutkimus toteutetaan ensin laajasti edustavaan otokseen valituissa kuudessa jäsenvaltiossa, ja se kattaa 24 syövän riskitekijää, joista yksi on asbesti. Ensimmäisiä tuloksia tutkimuksesta odotetaan vuonna 2023.

⁵⁹ Kampanjan tavoitteita olivat esimerkiksi ymmärryksen lisääminen vaarallisista aineista aiheutuvien riskien ehkäisemisen merkityksestä ja karsinogeenille altistumisesta työssä aiheutuvista riskeistä, riskinarvioinnin edistäminen ja lainsäädännön tuntemuksen parantaminen. Kampanja oli käynnissä vuosina 2018–2019. Kampanjan aikana tuotettiin esimerkiksi ohjeita ja hyviä käytäntöjä sisältävä tietokanta, joka on saatavilla osoitteessa <https://osha.europa.eu/fi/themes/dangerous-substances/practical-tools-dangerous-substances>

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina kansalliset säännökset, joilla asbestialtistuksesta työssä annettu direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sekä kyseisten säännösten ja direktiivin välinen vastaavuustaulukko. Ehdotetussa säädöksessä vahvistettujen vähimmäisvaatimusten noudattamisen varmistamiseksi tarvitaan yksiselitteistä tietoa näiden uusien säännösten saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Edellä mainitun vuoksi ehdotetaan, että jäsenvaltiot ilmoittavat komissiolle toimenpiteistä asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä toimittamalla yhden tai useamman asiakirjan, josta käy ilmi direktiivin säännösten ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

1 artikla

Ehdotuksen 1 artiklassa säädetään direktiivin muuttamisesta etenkin asbestia koskevan raja-arvon ajan tasalle saattamisen sekä eräiden nykyisen OEL-arvon alentamiseen liittyvien vähäisten seikkojen osalta (esimerkiksi mittaustekniikat, tekniset ja kielelliset selvennykset sekä asbestialtistuksesta työssä annetun direktiivin tekstiin tehtävät mukautukset).

Tämän vuoksi ehdotetaan, että 8 artikla korvataan uudella 8 artiklalla, jonka mukaan työnantajien on varmistettava, ettei yksikään työntekijä altistu ilman asbestipitoisuudelle, joka kahdeksan tunnin aikapainotettuna keskiarvona ylittää 0,01 kuitua/cm³. Koska faasikontrastimikroskoopilla on mahdollista mitata OEL-arvo, joka vastaa arvoa 0,01 kuitua/cm³, tarkistetun OEL-arvon täytäntöönpanoon ei tarvita siirtymäaikaa.

ACSH-komitean lausunnon vuoksi elektronimikroskopiaan perustuva nykyaikaisempi ja herkempi menetelmä kuitenkin mainitaan artiklassa erikseen suositellun faasikontrastimikroskoopilla tehtävän kuitujen laskennan lisäksi menetelmänä, jolla saadaan vastaavat tai paremmat tulokset kuin faasikontrastimikroskoopilla.

Monitulkintaisuuden ja toisistaan eriävien tulkintojen välttämiseksi direktiiviin on sisällytetty nimenomainen säännös, jonka mukaan asbestialtistuksesta työssä annetussa direktiivissä tarkoitettu asbesti on syöpää aiheuttavaa ja asbestilla tarkoitetaan kuitumaisia silikaatteja, jotka on luokiteltu kategoriaan 1A kuuluviksi syöpää aiheuttaviksi aineiksi asetuksen (EY) N:o 1272/2008⁶⁰ mukaisesti.

Ehdotuksen 1 artiklassa selvennetään myös työnantajien velvollisuutta pitää työntekijöiden altistuminen asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle työpaikalla mahdollisimman vähäisenä, ja siihen on lisätty tarkennus, jonka mukaan altistuminen on joka tapauksessa pidettävä ehdotuksessa vahvistetun raja-arvon alapuolella niin alhaisella tasolla kuin teknisesti mahdollista.

Työnantajien velvollisuutta toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet mahdollisesti asbestia sisältävien materiaalien tunnistamiseksi ennen purku- tai kunnossapitotöiden aloittamista hankkimalla tietoa tilojen omistajilta on laajennettu kattamaan myös muut tietolähteet, kuten asiaa koskevat rekisterit.

⁶⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

2–4 artikla

Ehdotuksen 2–4 artiklassa annetaan säännöksiä direktiivin saattamisesta osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä. Ehdotuksen 3 artiklassa vahvistetaan ehdotetun direktiivin voimaantulopäivä.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistumiseen työssä, annetun direktiivin 2009/148/EY muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan 2 kohdan b alakohdan yhdessä sen 1 kohdan a alakohdan kanssa, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹, ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon, noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,² sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/148/EY³ tarkoituksena on suojella työntekijöitä heidän terveyttään ja turvallisuuttaan uhkaavilta vaaroilta, jotka johtuvat altistumisesta asbestille työpaikalla. Kyseisessä direktiivissä vahvistetaan asbestille altistumiseen liittyviltä vaaroilta suojelun yhtenäistä tasoa koskevat yleiset periaatteet, joiden avulla jäsenvaltiot voivat varmistaa vähimmäisvaatimusten johdonmukaisen soveltamisen. Näiden vähimmäisvaatimusten tarkoituksena on tarjota työntekijöille unionin tasoinen suoja, mutta jäsenvaltiot voivat antaa tiukempia säännöksiä.
- (2) Tämän direktiivin säännösten soveltamisen ei pitäisi estää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2004/37/EY⁴ sisältyvien tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista.
- (3) Asbesti on erittäin vaarallinen, syöpää aiheuttava aine, jolla on edelleen vaikutusta useisiin talouden aloihin, kuten rakennus- ja kunnostusalaan, kaivostoimintaan ja louhintaan, jätehuoltoon sekä palontorjuntaan, joilla työntekijöillä on suuri altistumisen riski. Asbestikuidut luokitellaan kategoriaan 1A kuuluviksi syöpää

¹ EUVL C 56, 16.2.2021, s. 63.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu XXXXX (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, annettu XXXXX.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/148/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä (EUVL L 330, 16.12.2009, s. 28).

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/37/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille, perimän muutoksia aiheuttaville aineille tai lisääntymiselle vaarallisille aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta (kuudes neuvoston direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 50).

aiheuttaviksi aineiksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) 1272/2008⁵ mukaisesti. Ilmasta hengitysteihin joutuneet asbestikuidut saattavat aiheuttaa vakavia sairauksia, esimerkiksi mesoteliooman tai keuhkosityövän, jotka johtavat lopulta työperäiseen kuolemaan. Altistumisen ja ensimmäisten taudin oireiden välillä saattaa olla keskimäärin 30 vuoden viive.

- (4) Alan tieteellisen ja teknologisen kehityksen ansiosta asbestille altistuvien työntekijöiden suojelua on mahdollista parantaa ja näin vähentää todennäköisyyttä sille, että työntekijät sairastuvat asbestiperäisiin sairauksiin. Asbesti on syöpää aiheuttava aine, jolla ei ole kynnyсарvoa, eikä sille ole tieteellisesti mahdollista määrittää tasoja, joita vähäisempi altistuminen ei aiheuttaisi terveyshaittoja. Sen sijaan on mahdollista johtaa altistus-riskisuhde, jonka perusteella voidaan asettaa työperäisen altistumisen raja-arvo, jäljempänä 'OEL-arvo', jossa otetaan huomioon hyväksyttävä kohonneen riskin taso. Näin ollen asbestin OEL-arvoa olisi tarkistettava, jotta riskiä voidaan vähentää altistustasoa alentamalla.
- (5) EU:n syöväntorjuntasuunnitelmassa⁶ tuetaan tarvetta ryhtyä toimiin työntekijöiden suojelemiseksi syöpää aiheuttavilta aineilta. Asbestille altistuvien työntekijöiden suojelun parantamisella on merkitystä myös vihreälle siirtymälle ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanolle, etenkin Euroopan rakennusten perusparannusaallon⁷ yhteydessä. Myös Euroopan tulevaisuuskonferenssin yhteydessä esitetyissä kansalaisten suosituksissa⁸ korostettiin oikeudenmukaisten työolojen ja -ehtojen merkitystä ja erityisesti direktiivin 2009/148/EY tarkistamista.
- (6) Asbestille määriteltävä sitova työperäisen altistumisen raja-arvo, jota ei saa ylittää, on tärkeä osa direktiivillä 2009/148/EY vahvistettuja yleisiä työsuojelujärjestelyjä asianmukaisten riskinhallintatoimenpiteiden sekä riittävien hengityssuojainten ja muiden henkilönsuojainten tarjoamisen ohella.
- (7) Direktiivissä 2009/148/EY asbestille vahvistettua raja-arvoa olisi tarkistettava komission arvioiden ja tuoreen tieteellisen näytön ja teknisen tiedon perusteella. Raja-arvon tarkistamisella voidaan myös tehokkaasti varmistaa, että samalla myös ehkäisevät ja suojaavat toimenpiteet saatetaan ajan tasalle kaikissa jäsenvaltioissa.
- (8) Tässä direktiivissä olisi vahvistettava tarkistettu raja-arvo käytettävissä olevan tiedon perusteella, mukaan lukien ajantasainen tieteellinen näyttö ja tekninen tieto, ja perusteena olisi oltava myös sosioekonomisten vaikutusten perusteellinen arviointi sekä altistumista mittaavien menetelmien ja tekniikkojen saatavuus työpaikalla.

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=COM:2021:44:FIN>

⁷ Rakennusten perusparannusstrategia: kaksinkertaistetaan rakennusten perusparannusten määrä päästöjen vähentämiseksi, elpymisen vauhdittamiseksi ja energiaköyhyiden vähentämiseksi, COM(2020) 662 final.

⁸ Conference on the Future of Europe. Report on the final outcome (toukokuu 2022). https://prod-cofe-platform.s3.eu-central-1.amazonaws.com/8pl7jfc6ae3jy2doji28fni27a3?response-content-disposition=inline%3B%20filename%3D%22CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf%22%3B%20filename%2A%3DUTF-8%27%27CoFE_Report_with_annexes_EN.pdf&response-content-type=application%2Fpdf&X-Amz-Algorithm=AWS4-HMAC-SHA256&X-Amz-Credential=AKIA3LJXGZPDFYVOW5V%2F20220917%2Ffeu-central-1%2Fs3%2Faws4_request&X-Amz-Date=20220917T104038Z&X-Amz-Expires=300&X-Amz-SignedHeaders=host&X-Amz-Signature=6806caf5fd75a86ad4e907b934b2194de4c3c0c756a8d2a34c5e8b68985ffbde

Tiedon olisi perustuttava asetuksella (EY) N:o 1907/2006 perustetun Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) riskinarviointikomitean (RAC) sekä 22 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyllä neuvoston päätöksellä⁹ perustetun työturvallisuuden ja työterveyden neuvoston komitean (ACSH) lausuntoihin.

- (9) Kun otetaan huomioon asiaa koskeva tieteellinen asiantuntemus ja tasapainoinen lähestymistapa, jolla samanaikaisesti varmistetaan työntekijöiden riittävä suojelu unionin tasolla ja vältetään suhteettomat taloudelliset haitat ja rasitteet niille talouden toimijoille (mukaan lukien pk-yritykset), joita asia koskee, olisi vahvistettava tarkistettu OEL-arvo, joka vastaa kahdeksan tunnin aikapainotettuna keskiarvona mitattuna arvoa 0,01 kuitua/cm³. Tätä tasapainoista lähestymistapaa tukee kansanterveystavoite, jolla pyritään asbestin turvalliseen poistamiseen silloin kun se on välttämätöntä. OEL-arvoa koskevassa ehdotuksessa otetaan huomioon taloudelliset ja tekniset näkökohdat, jotta tehokas poistaminen olisi mahdollista.
- (10) Komissio on järjestänyt unionin tason työmarkkinaosapuolten kaksivaiheisen kuulemisen perussopimuksen 154 artiklan mukaisesti. Se on kuullut myös työturvallisuuden ja työterveyden neuvoston komiteaa, joka on antanut lausunnon sekä tietoa vaihtoehtoisten tarkistettujen OEL-arvojen onnistunutta täytäntöönpanoa silmällä pitäen. Euroopan parlamentti on antanut päätöslauselman¹⁰, jossa kehoitetaan tekemään ehdotus direktiivin 2009/148/EY saattamisesta ajan tasalle, jotta voidaan tehostaa unionin toimenpiteitä työntekijöiden suojelemiseksi asbestin vaaroilta.
- (11) Optinen mikroskopia, on tällä hetkellä eniten käytetty menetelmä asbestin säännölliseen mittaamiseen, vaikka se ei mahdollista pienimpien, terveyden kannalta vahingollisten kuitujen laskemista. Koska faasikontrastimikroskoopilla (PCM) on mahdollista mitata OEL-arvo, joka vastaa arvoa 0,01 kuitua/cm³, tarkistetun OEL-arvon täytäntöönpanoon ei tarvita siirtymäaikaa. Työturvallisuuden ja työterveyden neuvoston komitean lausunnon mukaan olisi käytettävä nykyaikaisempaa ja herkempää elektronimikroskopiaan perustuvaa menetelmää, ja samalla olisi otettava huomioon riittävän siirtymäajan tarve sekä tarve erilaisten elektronimikroskopiamenetelmien suurempaan yhdenmukaistamiseen EU:n tasolla.
- (12) Kun otetaan huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/148/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/37/EY vahvistetut vaatimukset, jotka koskevat altistumisen pitämistä mahdollisimman vähäisenä, työnantajien olisi varmistettava, että työntekijöiden asbestialtistukseen työpaikalla liittyvä riski saadaan mahdollisimman pieneksi ja joka tapauksessa niin alhaiselle tasolle kuin teknisesti mahdollista.
- (13) Asbestille altistuvia tai todennäköisesti altistuvia työntekijöitä varten tarvitaan erityisiä valvontatoimenpiteitä ja varotoimia, kuten menettely työntekijöiden dekontaminoimista varten ja siihen liittyvä koulutus, jotta tällaiseen altistumiseen liittyviä riskejä saadaan merkittävästi vähennettyä.
- (14) On tärkeää, että asbestille altistuvien työntekijöiden terveyden suojelemiseksi toteutetaan ehkäisytoimenpiteitä ja että jäsenvaltiot sitoutuvat heidän terveydentilansa seurantaan ja etenkin, että terveydentilan seuranta jatketaan altistuksen päätyttyä.

⁹ Neuvoston päätös, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, työturvallisuuden ja työterveyden neuvoston komitean perustamisesta (EUVL C 218, 13.9.2003, s. 1).

¹⁰ Euroopan parlamentin päätöslauselma 20. lokakuuta 2021 suosituksista komissiolle työntekijöiden suojelemiseksi asbestilta (2019/2182(INL)) (EUVL C 184, 5.5.2022, s. 45).

- (15) Työnantajien olisi toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet mahdollisesti asbestia sisältävien materiaalien tunnistamiseksi, tarvittaessa hankkimalla tietoa tilojen omistajilta sekä muista tietolähteistä, kuten asiaa koskevista rekistereistä. Ennen asbestin poistotyöhankkeen aloittamista heidän olisi kartoitettava asbestin esiintyminen tai oletettu esiintyminen rakennuksissa ja laitteissa sekä toimitettava nämä tiedot muille henkilöille, jotka saattavat altistua asbestille sen käytön, rakennusten ylläpidon tai muun niissä tapahtuvan tai niihin kohdistuvan toiminnan yhteydessä.
- (16) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta eli suojella työntekijöitä heidän terveyttään ja turvallisuuttaan uhkaavilta vaaroilta, jotka aiheutuvat tai voivat aiheutua asbestille altistumisesta työssä, mukaan lukien tällaisten vaarojen ehkäisy, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (17) Koska tämä direktiivi koskee työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelua työpaikalla, se olisi saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä kahden vuoden kuluessa sen voimaantulopäivästä.
- (18) Direktiivi 2009/148/EY olisi sen vuoksi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Direktiivin 2009/148/EY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 2009/148/EY seuraavasti:

- 1) Lisätään 1 artiklan 1 kohtaan kolmas alakohta seuraavasti:

”Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/37/EY* säännöksiä sovelletaan, kun ne ovat työntekijöiden työterveyden ja -turvallisuuden kannalta suotuisampia.”

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/37/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille tai perimän muutoksia aiheuttaville aineille altistumiseen työssä liittyviltä vaaroilta (kuudes neuvoston direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 50) sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 9 päivänä maaliskuuta 2022 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2022/431 (EUVL L 88, 16.3.2022, s. 1).

- 2) Korvataan 2 artikla seuraavasti:

”2 artikla

Tässä direktiivissä ’asbestilla’ tarkoitetaan seuraavia kuitumaisia silikaatteja, jotka on luokiteltu kategoriaan 1A kuuluviksi syöpää aiheuttaviksi aineiksi asetuksen (EY) 1272/2008* mukaisesti:

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja

kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

1. a) aktinoliittiasbesti, CAS* 77536-66-4
- b) amosiittiasbesti (grüneriitti), CAS 12172-73-5
- c) antofylliittiasbesti, CAS No 77536-67-5
- d) krysotiiliiasbesti, CAS No 12001-29-5
- e) krokidoliittiasbesti, CAS No 12001-28-4
- f) tremoliittiasbesti, CAS No 77536-68-6.

* CAS-numero: Chemical Abstract Service -numero.”

- 3) Korvataan 6 artikla seuraavasti:

”6 artikla

Työntekijöiden altistuminen asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle työpaikalla on kaikissa 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa toimissa pidettävä mahdollisimman vähäisenä ja joka tapauksessa 8 artiklassa vahvistetun raja-arvon alapuolella *niin alhaisella tasolla kuin teknisesti mahdollista* erityisesti seuraavin toimenpitein:

- a) asbestista tai asbestipitoisesta materiaalista vapautuvalle pölylle altistuvien tai todennäköisesti altistuvien työntekijöiden lukumäärä on pidettävä mahdollisimman pienenä;
- b) työprosessit on suunniteltava siten, ettei niistä synny asbestipölyä tai, jos tämä ei ole mahdollista, siten, ettei asbestipölyä pääse ilmaan;
- c) kaikki tilat ja laitteet, joissa asbestia käsitellään, on voitava puhdistaa ja pitää kunnossa säännöllisesti ja tehokkaasti;
- d) asbesti tai materiaalit, joista vapautuu asbestipölyä tai jotka sisältävät asbestia, on säilytettävä ja kuljetettava asianmukaisissa tiiviisti suljetuissa pakkauksissa;
- e) jätteet on kerättävä ja poistettava työpaikalta mahdollisimman nopeasti asianmukaisissa tiiviisti suljetuissa pakkauksissa, joiden merkinnöistä käy ilmi, että ne sisältävät asbestia; tätä toimenpidettä ei sovelleta kaivannaistoimintaan; nämä jätteet on tämän jälkeen käsiteltävä *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY* mukaisesti*.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).”

- 4) Korvataan 7 artiklan 6 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Kuitulaskenta on tehtävä faasikontrastimikroskoopilla (PCM) käyttäen Maailman terveysjärjestön (WHO) vuonna 1997 suosittelemaa menetelmää* tai *mahdollisuuksien mukaan* mitä tahansa muuta menetelmää, jolla saadaan vastaavat tai *paremmat* tulokset, kuten *elektronimikroskopiaan perustuvaa menetelmää*.

* Determination of airborne fibre number concentrations. A recommended method, by phase-contrast optical microscopy (membrane filter method), WHO, Geneva 1997 (ISBN 92-4-154496-1).”

- 5) Korvataan 8 artikla seuraavasti:

”8 artikla

Työnantajien on varmistettava, ettei yksikään työntekijä altistu ilman asbestipitoisuudelle, joka kahdeksan tunnin aikapainotettuna keskiarvona ylittää **0,01** kuitua kuutiosenttimetrissä.”

- 6) Korvataan 11 artiklan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Ennen purku- tai kunnossapitotöiden aloittamista työnantajien on, tarvittaessa hankkimalla tietoa tilojen omistajilta **sekä muista tietolähteistä, kuten asiaa koskevista rekistereistä**, toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet mahdollisesti asbestia sisältävien materiaalien tunnistamiseksi.”

- 7) Korvataan 19 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”Työnantajan on pidettävä 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan **osallistuvien** työntekijöiden **tiedoista** luettelo. **Näistä tiedoista** on käytävä ilmi toiminnan laatu ja kesto sekä altistus, jonka kohteena he ovat olleet. Luettelon on oltava sellaisen lääkärin ja/tai viranomaisen saatavilla, joka on vastuussa lääketieteellisestä valvonnasta. Luettelossa olevien tietojen, jotka liittyvät työntekijään henkilökohtaisesti, on oltava kunkin työntekijän saatavilla. Luettelossa olevien yleisten henkilöä yksilöimättömien tietojen on oltava työntekijöiden ja/tai heidän edustajiensa saatavilla.”

2 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään kaksi vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

3 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja